

Dansk Gartneri

Tal om gartneriet 2007

Indholdsfortegnelse

Tendenser	3
Struktur	3
Økonomi	4
Eksport	6
Holland	7
Tabeller	8
Tabel 1 - Antal virksomheder med væksthushproduktion	8
Tabel 2 - Areal med væksthushproduktion og drivareal på friland, 1.000 m ²	8
Tabel 3 - Gartneriarealets geografiske fordeling 2005, 1.000 m ²	8
Tabel 4 - Antal ejendomme og areal fordelt efter størrelse, 2005	8
Tabel 5 - Udviklingen i ejendomsstrukturen	9
Tabel 6 - Væksthusenes alder, 2005	9
Tabel 7 - Frilandsgartneri, virksomhedernes areal og antal.....	9
Tabel 8 - Areal med frilandsgrøntsager, i ha	9
Tabel 9 - Gartneriets bruttofaktoriindkomst, i mio. kr.....	10
Tabel 10 - Sektorregnskab for gartneri, i 1.000 kr. pr. bedrift.....	10
Tabel 11 - Væksthushgartnerier fordelt efter energiforsyning samt brændselsforbrug, 2005	10
Tabel 12 - Eksporten af blomster og planter fordelt på lande, i 1.000 kr.	11
Tabel 13 - Eksporten af udvalgte gartneriprodukter, i 1.000 kr.....	11
Tabel 14 - Hollands eksport af gartneriprodukter, i mio. €......	11
Tabel 15 - Hollands eksport af planter fordelt på lande, i mio. €......	11
Tabel 16 - Hollands væksthushareal, i ha	12
Tabel 17 - Hollands frilandsareal, i ha.....	12
Tabel 18 - Antallet af væksthushgartnerier i Holland.....	12
Tabel 19 - Forbruget af planter og snitblomster i Europa, 2004.....	12

Tendenser

Antal gartnerier med væksthushproduktion		↘
Bruttofaktorindkomst	↗	
Driftsresultat på den enkelte bedrift	↗	
Priser	↗	
Eksport	↗	
Hollands væksthushareal		↘
Hollands eksport	↗	

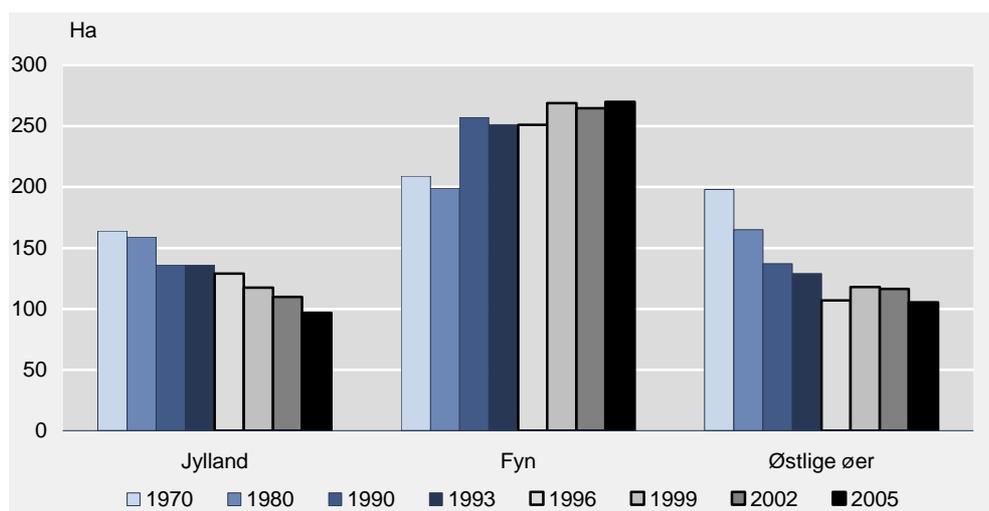
Struktur

Færre men større bedrifter

Der var 503 gartnerier med væksthushproduktion i 2005. Det er næsten 21 pct. færre end i 2002 og 42 pct. færre end i 1993. Væksthusharealet er dog er *kun* faldet med 4 pct. siden 1993. De tilbageværende bedrifter er blevet større, hvilket kan ses ved at antallet af bedrifter med et areal på over 20.000 m² steget fra 31 til 40 stk. fra 2002 til 2005, mens antallet af mindre bedrifter er faldet. I 2005 stod blot 10 pct. af gartnerierne for driften af knap halvdelen (47 pct.) af det drevne areal.

Geografisk set, er der fortsat en tendens til, at væksthusharealet flytter fra Jylland og Østlige øer til Fyn.

Figur 1 **Udviklingen i væksthusharealets geografiske placering**

Kilde. Danmarks Statistik

Flest potteplanter

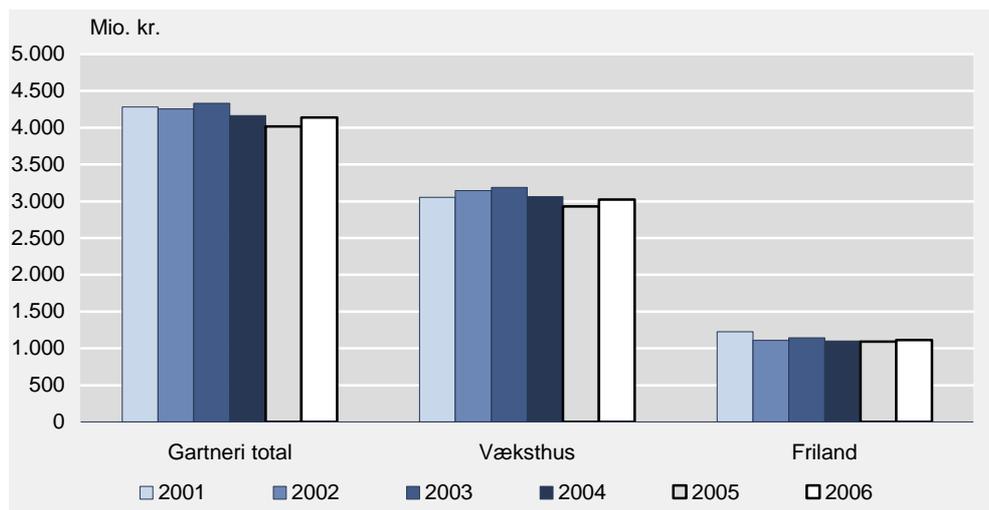
Størstedelen af det benyttede væksthushareal blev i 2005 brugt til potteplanter (60 pct.), mens der blev dyrket grøntsager på 24 pct. af arealerne. Arealanvendelsen er nogenlunde den samme som i 2002, de største udsving er arealanvendelsen til snitblomster (-23 pct.) og planteskolekulturer (+21 pct.) under glas.

Økonomi

Faldende bruttofaktorindkomst

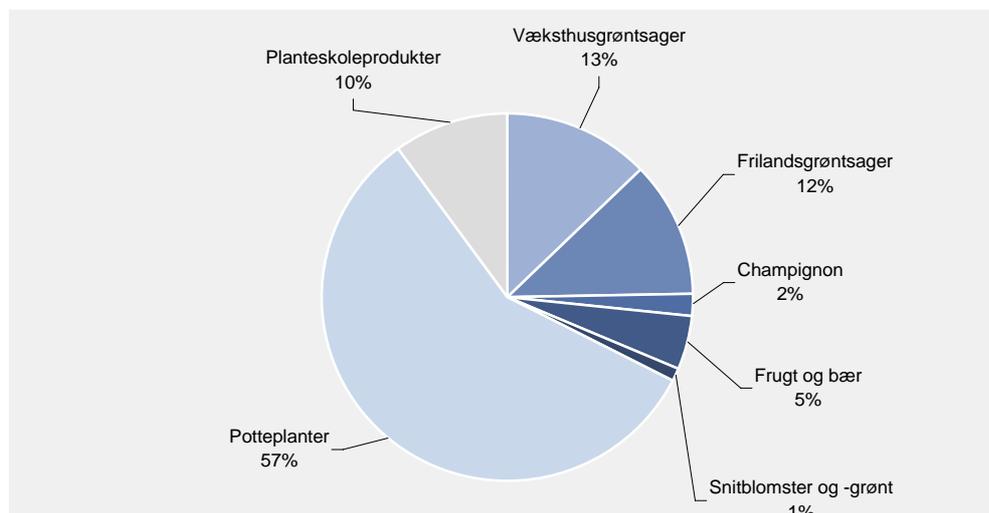
Gartnerierne havde i 2006 en bruttofaktorindkomst på 4,14 mia. kr., hvilket er ca. 3 pct. mindre end året før. Bruttofaktorindkomsten består primært af produktionen af potteplanter, som udgør 57 pct. af bruttofaktorindkomsten. Indenfor de seneste 5 år er den samlede bruttofaktorindkomst faldet med 3,4 pct.. Særligt for champignon (-45 pct.), planteskoleprodukter (-31 pct.) og snitblomster (-30 pct.) har faldet været markant stort de seneste 5 år. For væksthushgrøntsager (+19 pct.) og frilandsgrøntsager (+15 pct.), ses derimod en betydelig fremgang over samme periode.

Figur 2 **Udvikling i bruttofaktorindkomst**

Kilde. Danmarks Statistik

Figur 3 **Bruttofaktorindkomstens fordeling 2006**

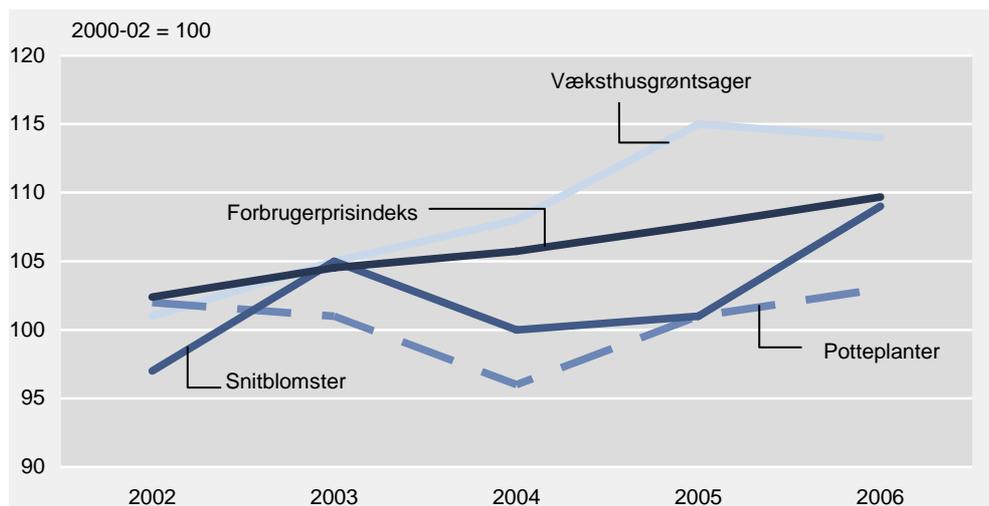

Kilde. Danmarks Statistik

Stor spredning i driftsresultatet

Regnskabsstatistikken fra Fødevarerøkonomisk Institut (FØI) viser en fremgang fra 2004 til 2005. En gennemsnitlig gartneribedrift havde i 2005 et driftsresultat på 308.000 kr., mod 292.000 kr. i 2004 – en fremgang på lidt over 5 pct. Spredningen i driftsresultatet er dog meget stor for bedrifterne. Den bedste fjerdedel havde i gennemsnit et driftsresultat på 961.000 kr. i 2005, mens den dårligste fjerdedel havde et driftsresultat på -254.000 kr.

Figur 4 **Prisindeks for væksthushprodukter**

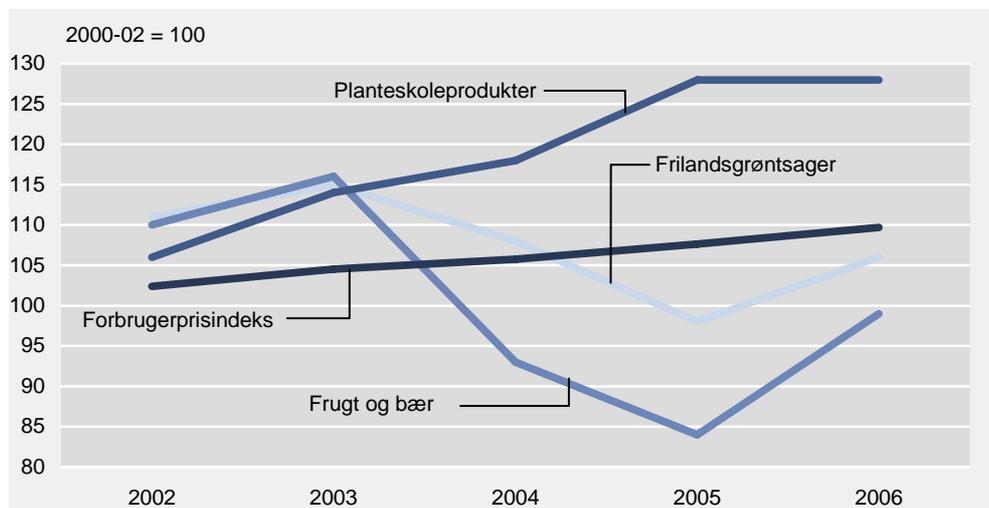
Kilde: Danmarks Statistik og Fødevarøkonomisk Institut

Priserne er på vej op

Priserne på væksthushprodukter har været opadgående de sidste par år, efter et dyk i 2004. I 2006 er det især priserne på potteplanter og snitblomster der er steget, mens prisen på væksthushgrøntsager er stagneret. Set over perioden 2002-2006, er der dog et efterslæb på prisen der opnås for potteplanter i forhold til den generelle prisudvikling i samfundet.

For frilandsgøntsager og frugt har 2006 været et prismæssigt godt år. Efter flere års nedgang er prisen begyndt at stige igen. For planteskoleprodukterne er priskurven fladet ud efter flere års stigninger, prisen herfor er i perioden 2002-2006 steget betydeligt mere end de generelle forbrugerpriser.

Figur 5 **Prisindeks for frilandshprodukter**

Kilde: Danmarks Statistik og Fødevarøkonomisk Institut

Energiforbrug

Forbruget af energi er fra 2002 til 2005 faldet fra 8.170 TJ til 7.544 TJ – et fald på knap 8 pct. Niveaueet for energiforbruget lå 26 pct. lavere i 2005 i forhold til 1996. Det faldende energiforbrug er sket indenfor alle brændselstyper undtagen elektricitet.

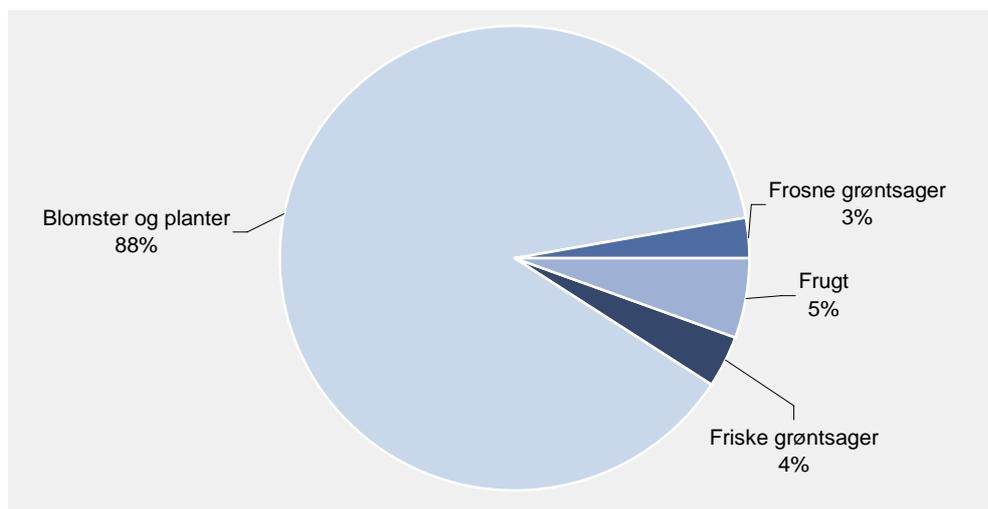
Det samlede energiforbrug er faldet primært pga. et samlet set mindre væksthushareal samt at energiuudnyttelsen er blevet bedre.

Eksport

Hovedeksport er blomster og planter

Danmarks eksport af gartneriprodukter var i 2006 på 4,4 mia. kr. Dette er en fremgang på 25,2 pct. i forhold til 2005. Blomster og planter udgør 88 pct. af den samlede eksport i 2006, hvilket er en stigning på 3 pct. point i forhold til 2005. Frugt og frosne grøntsager har samtidig haft et fald på 1 pct. point siden 2005.

Figur 6 Eksporten af gartnerivarer fordelt på produkter, 2006

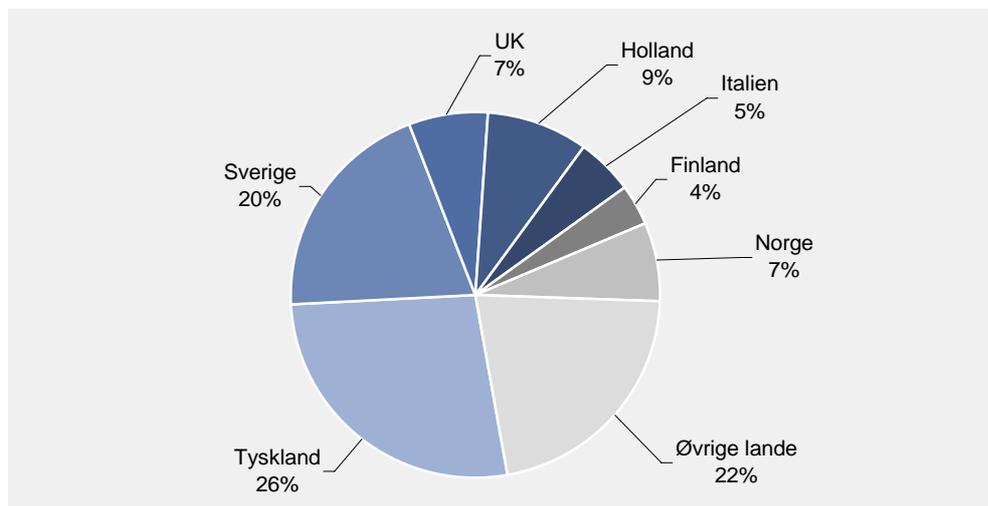

Kilde. Eurostat og Landbrugsraadet

Blomster og planter flytter fra Tyskland til Sverige

De største samhandelslande er Tyskland og Sverige, som tilsammen aftager 48 pct. af eksporten af blomster og planter. Indenfor de seneste 5 år er eksporten til Tyskland faldet med 31 pct. og i samme periode er eksporten til Holland vokset med knap 92 pct. Alene indenfor det seneste år, er eksporten til Holland steget med 54 pct.

Figur 7 Eksporten af blomster og planter fordelt på lande, 2006

Kilde. Eurostat og Landbrugsraadet

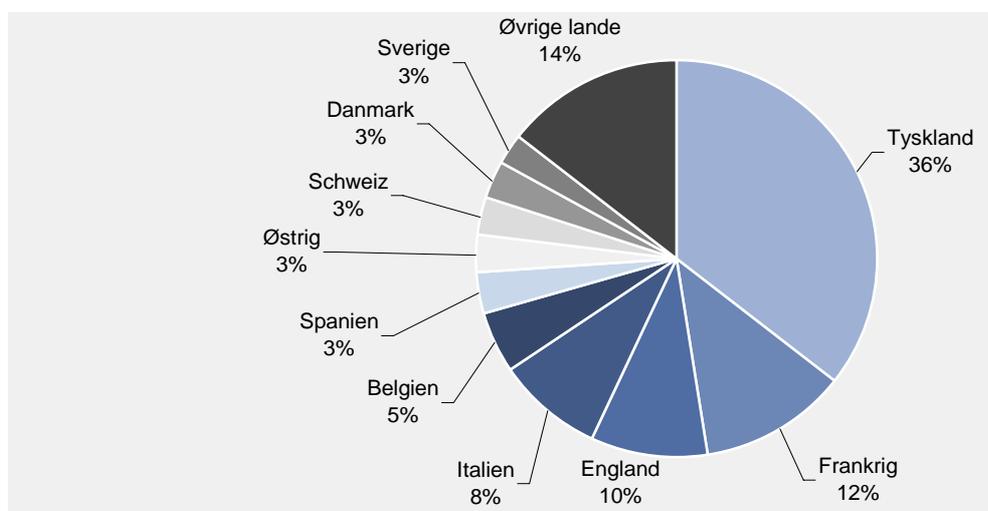
Holland

Strukturen i Hollandsk væksthuse- og frilandsgartneri er forskellig fra dansk gartneri. Udviklingen mod færre, men større bedrifter kan dog genfindes.

Antallet af væksthusegartnerier er faldet med knap 600 fra 2005 til 2006, hvilket svarer til et fald på 7 pct.. Faldet skyldes primært tilbagegang indenfor væksthuse med grønne potteplanter og tomater.

Hollands væksthuseareal er nogenlunde konstant, og fordelingen har kun ændret sig en smule fra 2002-2006. Grøntsager og snitblomster udgør over hele perioden størstedelen af arealet, mens potteplanter har størst vækst. Denne vækst stammer fra væksten i blomstrende potteplanter, hvis andel af potteplanterne også er steget med knap 14 pct. fra 2002-2006. Hollands frilandsareal med grøntsager, frugt, blomster og blomsterløg er faldet fra 2005 til 2006, hvilket primært skyldes at frilandsarealet til grøntsager er faldet med 36 pct., eller 15.104 ha..

Figur 8 **Hollands eksport af planter fordelt på lande, 2006**

Kilde. Dutch Floricultural Wholesale

Holland eksporter for 78 mia. kr.

Hollands eksport af gartnerivarer var i 2005 på ca. 78 mia. kr. – hvilket er over 20 gange mere end Danmarks eksport. Største eksportvarer er grøntsager og snitblomster, som udgør henholdsvis 32 og 30 pct. af den samlede gartnerieksport.

Hollands eksport af planter er steget med 22 pct. fra 2002-2006 og var i 2006 på 13,2 mia. kr. De største handelspartnere er på lige fod med Danmark de lande der geografisk set ligger tættest på Holland. Tyskland er største aftager (35 pct.) af hollandske planter. Andre store aftagere er Frankrig (12 pct.) og England (10 pct.).

Tabeller

Tabel 1 - Antal virksomheder med væksthushproduktion

	1993	1996	1999	2002	2005
Væksthushproduktion i alt*	869	780	707	633	503
Grøntsager	237	263	206	182	142
Snitblomster og -grønt	117	85	55	48	31
Potteplanter**	634	601	551	472	359
Udplantningsplanter**	198	186	171	163	130
Planteskoleplanter	47	48	47	53	46
Anden benyttelse	46	21	24	27	42
Med drivareal på friland	108	106	84	101	83

* Ekskl. Gartnerier med et væksthushareal på mindre end 1.000 m². I 2005 i alt 94 gartnerier.

** Dobbeltregistrering forekommer.

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 2 - Areal med væksthushproduktion og drivareal på friland, 1.000 m²

	1993	1996	1999	2002	2005
Glasdækket areal*	4.939	4.894	4.946	4.909	4.750
Grøntsager	1.108	1.166	1.233	1.179	1.146
Snitblomster og -grønt	321	250	140	84	66
Potteplanter	2.977	3.073	3.103	3.029	2.833
Udplantningsplanter	384	408	343	420	450
Andet	278	231	345	196	255

* Ekskl. gartnerier med et væksthushareal på mindre end 1.000 m².

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 3 - Gartneriarealets geografiske fordeling 2005, 1.000 m²

	Østlige øer	Fyn	Jylland	Hele landet
Væksthushareal	1.056	2.717	975	4.750
Grøntsager	622	451	73	1.146
Afskårne blomster og snitgrønt	31	27	8	66
Potteplanter	209	1.945	678	2.833
Udplantningsplanter m.v.	107	214	129	450
Andet	87	80	87	255

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 4 - Antal ejendomme og areal fordelt efter størrelse, 2005

	Ejendomme			Areal		
	Antal	Akk.	Akk. pct.	1.000 m ²	Akk. 1.000 m ²	Akk. pct.
1.000 - 1.999 m ²	56	56	13	117	117	2
2.000 - 4.999 m ²	149	205	49	573	690	15
5.000 - 9.999 m ²	106	311	74	809	1.499	32
10.000 - 14.999 m ²	47	358	85	622	2.121	45
15.000 - 19.999 m ²	21	379	90	361	2.482	53
20.000 m ² og herover ...	40	419	100	2.241	4.723	100

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 5 - Udviklingen i ejendomsstrukturen

	1999		2002		2005	
	pct. af ejendom	pct. af areal	pct. af ejendom	pct. af areal	pct. af ejendom	pct. af areal
1.000 - 1.999 m ²	18	4	16	3	13	2
2.000 - 9.999 m ²	65	41	65	38	61	30
10.000 - 19.999 m ²	12	20	13	22	16	21
20.000 m ² og herover ..	5	35	6	37	10	47

Kilde: Danmarks statistik

Tabel 6 - Væksthusenes alder, 2005

	0-9 år	10-19 år	20 år og derover	I alt
1.000 m ²	1.031	1.506	2.184	4.722
Antal bedrifter	71	114	318	503

Anm. Den enkelte bedrift er kun medtaget en gang og placeret i den aldersgruppe, hvor den har sit største areal.

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 7 - Frilandsgartneri, virksomhedernes areal og antal

	2002		2005		2006	
	Antal	Areal i ha	Antal	Areal i ha	Antal	Areal i ha
Grøntsager	1.039	8.755	991	9.430	1.069	9.930
Blomster incl. løg ...	82	148	69	127	63	141
Æbler	428	1.574	404	1.751	465	1.645
Pærer	248	420	236	416	242	413
Jordbær	431	788	469	1.091	606	1.277
Anden frugt og bær	281	584	354	848	367	774
Planteskoler	339	2.600	295	2.318	254	2.275

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 8 - Areal med frilandsgrøntsager, i ha

	Konventionel		Økologisk	
	2000	2003	2000	2003
Efterårs- og vinterkål	244	288	27	17
Rødkål	99	161	28	12
Rødbeder	144	172	22	29
Gulerødder	943	960	619	218
Løg	830	1.381	112	85
Icebergsalat	177	177	33	32
Kinakål	230	181	9	2
Blomkål	373	407	33	8
Porrer	379	322	46	28

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 9 - Gartneriets bruttofaktorindkomst, i mio. kr.

	2002	2003	2004	2005	2006*
Væksthussektoren	3.037	3.087	2.976	2.857	2.951
Grøntsager	475	511	524	508	526
Snitblomster og -grønt	69	65	62	61	52
Potteplanter	2.493	2.511	2.390	2.302	2.373
Frilandssektoren	1.108	1.144	1.099	1.091	1.115
Grøntsager	468	489	466	481	502
Frukt og bær	184	190	193	189	198
Planteskoleprodukter	456	465	440	421	415
Champignon	109	101	87	70	72
I alt	4.254	4.332	4.162	4.018	4.138

* Foreløbige tal.

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 10 - Sektorregnskab for gartneri, i 1.000 kr. pr. bedrift

	2001	2002	2003	2004	2005
Bruttoudbytte	2.688	2.921	2.860	2.877	2.923
heraf væksthushgrøntsager	367	487	458	348	431
potteplanter	1.350	1.436	1.398	1.477	1.436
snitblomster og øvrig væksthushproduktion	36	35	26	33	38
frilandsgrøntsager	244	237	317	330	302
frugt og bær	93	105	81	87	88
planteskole	326	272	282	277	293
salg af el	99	120	101	119	119
Driftsomkostninger i alt	2.296	2.510	2.467	2.586	2.614
heraf plantemateriale	309	328	302	325	366
energi	291	317	309	328	376
afskrivninger	217	233	229	247	243
lønnet arbejdskraft	738	811	805	859	805
ejendomsskatter	8	9	11	11	11
Driftsresultat	392	411	393	292	308
1. kvartilgruppe	-158	-159	-184	-351	-254
4. kvartilgruppe	960	1.049	1.003	800	961

Kilde: Fødevarøkonomisk Institut.

Tabel 11 - Væksthusgartnerier fordelt efter energiforsyning samt brændselsforbrug, 2005

	Brændselstyper						Elektricitet 1.000 kWh
	Fuelolie	Gasolie	Naturgas	Kul og koks	Fjernvarme	Brænde	
	tons	m ³	1.000 m ³	tons	1.000 m ³	tons	
Antal bedrifter*	84	80	63	80	102	10	419
Samlet energiforbrug	22.645	6.426	60.481	29.952	14.103	1.609	249.320
	1.000 GJ						
Samlet energiforbrug	915	231	2.359	758	2.365	20	897

* Bedrifter er medregnet, hvis mindst 70 pct. af energiforbruget til brændsel stammer fra én energikilde.

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 12 - Eksporten af blomster og planter fordelt på lande, i 1.000 kr.

	2002	2003	2004	2005	2006
Tyskland	1.284.453	1.227.389	1.104.968	892.442	862.171
Sverige	677.163	668.727	652.332	759.341	634.321
UK	431.063	428.026	366.441	290.220	223.180
Holland	219.745	224.497	235.773	185.487	285.708
Italien	132.994	186.027	151.476	157.852	157.999
Finland	108.546	121.947	126.932	148.912	113.221
Norge	211.990	160.298	138.184	141.468	225.388
Schweiz	147.092	120.804	103.244	116.614	108.933
Frankrig	216.800	224.267	202.151	114.142	266.899
Østrig	104.186	108.764	98.470	61.557	48.199
Spanien	28.644	30.092	26.815	30.803	33.715
Belgien	44.611	49.268	35.825	23.916	49.498
Andre lande	175.297	157.781	139.962	138.095	185.418
Total	3.782.585	3.707.889	3.382.572	3.060.849	3.194.650

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 13 - Eksporten af udvalgte gartneriprodukter, i 1.000 kr.

	2002	2003	2004	2005	2006
Potteplanter	2.680.293	2.516.330	2.286.057	2.111.901	2.414.805
Planteskoleplanter ...	337.109	431.062	446.359	291.109	530.878
Snitblomster	42.473	52.256	67.758	43.693	40.195
Løg	32.429	40.139	33.334	27.338	36.065

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 14 - Hollands eksport af gartneriprodukter, i mio. €

	2002	2003	2004	2005	2006
Snitblomster	2.990	3.009	3.052	3.144	3.237
Potteplanter	1.394	1.547	1.610	1.715	1.777
Grøntsager (friske)	3.062	3.473	3.170	3.354	...
Frukt (frisk)	1.668	1.938	2.166	2.341	...

Anm.: "... " indikerer, at data ikke er tilgængelig endnu.

Kilde: Central Bureau voor de Statistiek og Dutch Floricultural Wholesale Board.

Tabel 15 - Hollands eksport af planter fordelt på lande, i mio. €

	2002	2003	2004	2005	2006
Tyskland	550	625	619	648	630
Frankrig	167	184	196	207	212
England	153	153	159	165	172
Italien	111	123	131	139	151
Belgien	65	76	82	85	87
Spanien	33	39	44	54	59
Østrig	44	50	53	55	58
Schweiz	43	45	43	49	55
Danmark	32	45	52	55	51
Sverige	29	36	40	42	46
Øvrige lande	167	171	190	217	257
Total	1.394	1.547	1.610	1.715	1.777

Kilde: Dutch Floricultural Wholesale Board

Tabel 16 - Hollands væksthuseareal, i ha

	2002	2003	2004	2005	2006
Grøntsager	4.287	4.320	4.359	4.445	4.548
heraf tomat	1.227	1.257	1.353	1.396	860
agurk	658	639	623	631	638
Snitblomster	3.770	3.666	3.564	3.414	3.248
Potteplanter	1.762	1.819	1.885	1.927	1.875
heraf blomstrende ..	691	737	767	788	837
grønne	581	575	573	589	548
Udplantningsplanter	489	507	543	550	489
Totalt væksthuseareal ..	10.538	10.539	10.395	10.540	10.381

Kilde: Central Bureau voor de Statistiek

Tabel 17 - Hollands frilandsareal, i ha

	2002	2003	2004	2005	2006
Grøntsager	44.683	45.725	43.005	41.433	26.329
Frukt	19.570	18.773	18.717	18.568	18.655
Blomster	2.684	2.607	2.528	2.513	2.603
Planteskoleprodukter ...	13.401	13.151	13.749	14.576	15.346
Blomsterløg	24.221	24.538	23.520	22.987	23.515

Kilde: Centraal Bureau voor de Statistiek

Tabel 18 - Antallet af væksthusegartnerier i Holland

	2002	2003	2004	2005	2006
Grøntsager	3.001	2.825	2.652	2.547	2.400
heraf tomat	567	543	538	531	452
agurk	464	441	404	399	381
Afskårne blomster	3.576	3.961	3.705	3.205	3.110
Potteplanter	2.478	2.388	2.373	2.298	2.107
heraf blomstrende ..	884	850	838	815	836
grønne	774	713	713	698	585
Total	9.876	9.458	8.991	8.602	8.020

Kilde: Centraal Bureau voor de Statistiek

Tabel 19 - Forbruget af planter og snitblomster i Europa, 2004

	Planter		Snitblomster		Total
	Euro pr. capita		Mio. Euro		
Tyskland	50	36	7.138		
England	13	44	3.420		
Frankrig	20	31	3.009		
Italien	12	23	2.030		
Holland	33	55	1.408		
Spanien	12	22	1.360		
Schweiz	42	94	955		
Belgien	42	80	854		
Sverige	46	38	756		
Norge	56	59	460		
Danmark	44	44	440		
Finland	44	34	390		

Kilde: AIPH